

FEHÉRMÉGYEI NAPLO

Előfizetési árak	
Helyben:	Vidéken:
1 óra 1 K.	1 óra 1:50 K.
1 évre 3 K.	1 évre 4:50 K.
1 évre 6 K.	1 évre 9 K.
1 évre 12 K.	1 évre 18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Klumpa.

Nem tudom, jól írtam-e le ezt a nevet. Végignéztem Kelemen Béla nagyszótárát, az idegen szavak könyvét, nem találtam benne. Talán ő se ismerte. Mi se ismertük Fehérvárt eddig.

Sajnos! a háboru ezzel is megismertet bennünket.

A szerdai iskolaszéki ülésen egy megdöbbentően fájdalmas jelentés hangzott el arról, hogy az iskolás gyermekek iskolái azért nem járhatnak iskolába, mert nincs lábbelijük. A boltban 40-80 kor. egy pár lábbeli s azt, akinek napi 2-3 kor. napszám, vagy ennek megfelelő hadiségeletről kell élni, házbért, élelmet, ruhát szerezni, az nem tud a gyermekeinek ruhát venni. A házbért muszáj kifizetni, mert különben az utcára kerül, az élelmet leszorítja krumpira és kenyérré s mivel az erszény ezeknek a költségeknek súlya alatt kimerült s a cipő elrongyolódik, hát nincs cipő s a gyermekek nem járnak iskolába.

Szörnyű nyomoruságról volt az iskolaszéken szó. Akárhány családról tudjuk, amelyben 4-5 gyereknek egy pár cipője van és fölvaltva mennek ki benne, hogy mégis szabad levegőre is jussanak.

Ezen segíteni kell!

Mivel azonban a bőr megfizethetetlen drága, nem lehet várni, hogy a város ekkora igényeket ki tudjon elégíteni.

A mint tudom, meggyeszte hasonló a helyzet.

Ezért vetődött föl az eszme:

— Tessék klumpát, facipőt venni.

A facipő kopogása a fokozott szegénység tanyáin szokott hangzani. Tehát elkövetkezett az idő, amikor nekünk is meg kell barátkoznunk azokkal, hogy a segített ezen a kopogó cipőn kezdjük meg. másutt, különösen a külföldön állandó és régen ismert öltözképzészet ez. Nem szegényt jelent, hanem olyan segítséget, amelyhez a szegény ember

hasonlíthatatlanul könnyebben hozzájut, mint a régi, puha bőrcipőhöz.

Tehát barátkoznunk meg a gondonlással, hogy a háboru méregdrágaságát egy újabb jelenség fogja hangosan beszélni: a facipő, a klumpa.

Kip, kop!

Háboru.

Az olasz kormány szorongattatása.

A londoni haditanács véget ért és az entente politikájának bentfentesei, amint ez az entente-lapok szöcsövéből kiderül, tudni vélik, hogy a haditanácsban a háboru folytatására nézve, tökéletes egyetértés mutatkozott. Angol és francia miniszterek megegyeztek abban, hogy a harcot nem adják fel, hogy a játszmát nem tekintik elvesztettnek még és újabb tervekkel és újabb operációkkal ki fogják küzdeni a teljes sikert.

Lbben teljes az összhang közöttük, hiszen az olasz miniszterek is hosszú és nehéz háborúról beszélnek, hogy megnyugtassák és felvillanyozzák az olasz közvéleményt. Salandra azt mondja, hogy Olaszország a súlyos és hosszú háboruban ki fog tartani a győzelemig. Barzilai azt mondja, hogy Olaszország már részben megoldotta feladatait és számára nincs már hátra más, minthogy kivívja a teljes győzelmet.

Miért sir tehát Barzilai és miért töpreng azon, hogy az Albániába vitt olasz csapatok megvédik-e majd Itália érdekeit, ha rajtuk üt a osztrák és királyi hadsereg. Mindenki kesereg az entente egész vonalán, de abban egyek, hogy a teljes győzelem kivívásáig abba nem hagyják ezt a kesergést.

Nyugalom az orosz fronton.

A Toporouenál és Bojannál 19-én szenvedett nagy veszteségek hatása az ellenséget tegnap a harc beszüntetésére kényszerítette. Itt tehát, miként az északkeleti harc vonal valamennyi többi részén is, eltekintve az időközönként előfordult ágyuharcoktól, aránylagos nyugalom volt.

Egy orosz repülőraj a Brzezanytól délkeletre fekvő terüle-

ten és bombákat dobott le, amelyek azonban semmiféle kárt nem okoztak.

Olasz fronton.

Tegnap délután a Col di Lana csúcsán és lejtőjén levő állásaink két órán át pergő tűz alatt állottak. Sanct Pausst (Pentelsteintől északra) szintén bevesen lőtték. Az arcvonal többi részén a tűzérési tevékenység nem haladta meg a rendes mértéket.

Amit a háboru még inkább sürget.

Tudniillik a közegészségügy és a köztisztaság felkarolását. A háboru egyik legborzasztóbb következménye az ijedtség méreteiben elterjedt vérbetegség. Szinte kétségbeesztő a gondolat, hogy köröskörül vagyunk véve a legborzasztóbb veszedelemmel, s nem tudjuk, hogy melyik percben csap le mireánk is, akik még egészségesek vagyunk, kitől hol kapjuk meg. A háboru után ez a veszedelem csak nőni fog, mert a legutolsó kis falucskába is behurcolják, még a tanyák sem lesznek mentesek tőle. És ezt a veszedelmet a többi ragadós betegségekkel együtt a mi, ugyancsak hiányos köztisztasági állapotaink növelni fogják, úgy, hogy egy évtized múlva valóságos katasztrófa idők bekövetkezését várhatjuk. Ha valamiben, ugye ebben kell minél előbb talpra állanunk, s a legsürgősebb intézkedéseket megtenni, mert egy elterjedt vérbetegség rettenetesebb rombolást okoz, mint maga a háboru.

Minden téren felhangzott a jelszó, hogy a csecsemők, a gyermekek halandóságát csökkenteni kell, mert nagy baj következik reánk. Mikor ezt a szép mozgalmat örömmel és tehetségünk, jó akaratunk támogatásával üdvözöljük, szüksegesnek tartjuk a figyelmet a vérbetegségre is irányítani. Eredményesen csak úgy tudunk a gyermekhalandóság ellen küzdeni, hogy előbb megakadályozzuk a venerikus betegségek tovaterjedését, amelyek a nemzetet tönkreteszik.

Uj jövedelmi adók.

Megirtuk, hogy a város tetemesen megnövekedett háborus kiadásainak fedezésére új jövedelmi adók behozatalát vette tervbe, illetve Kovács Á. Sándor városi bizottsági tag indítványozta, hogy a pezsgőre és cognacra, mint luxus-cikkre vessenek ki jövedéki adót. Mint halljuk, a mozi és színházjegyekre is szándékoznak adót kivetni. Ezeknek megadóztatása mindenesetre okos idea, s szép bevételre számíthatunk belőlük, nagyon helyes volna azonban még több hasonló luxuscikkre és szórakozásokra is kivetni az adót. Az ilyen adószerzési mód mindenkinek a tetszésével találkozik, s nem kell attól tartani, hogy a közgyűlés leszavazza, amint nagyon helyesen, a házbérfillérről történt.

A programbizottság, csütörtökön délután 3 órakor fog ezen ügyben ülésezni, amely alkalommal Vinkler Vilmos műszaki tanácsos több tervét is tárgyalás alá veszik.

Nem marad ugarban.

Kétségtelen, hogy folyó évi kenyerrünk függ attól, miként fogják végezni a tavaszi vetéseket. A tavaszi mezőgazdasági munkálatok jelentőségének a kormány is tudatában van, ezért mindent elkövet, hogy a mulasztások minden tekintetben pótolva legyenek.

Megérkezett a kormány rendelete arra nézve, hogy a törvényhatóságoknak már most mi a teendőjük, hogy a tavaszi munkálatokat megfelelő eredmények kísérjék.

A kormány különösen meleg és a hazafiasságtól teljesen áthatott hangon szól a törvényhatóságokhoz. Felsorolja azokat a teendőket, amelyek ma a legnehezebb időkben a vármegyék törvényhatóságára várnak. Kétségtelen, hogy a sikert a vármegyék tartják a kezükben.

Elsősorban tehát a vidéki járási és községi bizottságokat kell igénybe venni. A bizottságoknak feladatukká kell tenni, hogy már most irjanak össz-

tudta megközelíteni. Az Apollóban hétfőn és kedden színe kerülő „Örök éjszaka” c. 3 felvonásos dráma főszerepében mutatkozik be, melyben egy vak leány szerepét játsza megható jelenetben. E szenzációs dráma mellett még egy 2 felvonásos vígjáték a „Gerenday lányok” is színe kerül. Az előadások mindkét nap 6 és 9 órákor kezdődnek.

Az Uránia színház iroda hírei.
Letört szárnyak. Aligha tévedünk, amikor azt állítjuk, hogy az Urániában bemutatott Carmi Mária és Fern Andra-sorozatok a szezon leg-szebb és legsikerültebb filmalkotásai. Ez a két mozicím azok közé a művésznők közé tartozik, akiket a híres Asta Nielsen, habár rejtett módon is, nem fricskázhat orron. Sőt bátran állíthatjuk, hogy mind a két művésznő elsőrangú tehetség. Játékuk és mimikájuk, nem szólva a kiállás elsőrangú voltáról, valóban bámulatbaejtő. A bájos Fern Andra ma és holnap mutatkozik be az Uránia közönségének a „Letört szárnyak” című cirkuszdrámában, amely elejétől végig cirkuszelőadással párosult érdekfeszítő főúri társadalmi dráma. Az Uránia minden szombaton 3 előadást tart 5, 7 és 9 órákor

Telefon 233. — Tefon 233.

Szombaton és vasárnap, január hó 22 és 23-án:
KIZÁRÓLAGOS JOGGAL.
Carmi Mária és FernAndra
III. sorozat

LETÖRT SZÁRNYAK.

4 felvonásban.
Fern Andra a főszerepben.
Nagyszabású pótműsor.
Szombaton 3 előadás 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 órákor.

Hétfőn és kedden,
január 24 és 25-én:
Filmszenzáció!

Az örök béke.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Nagyszabású pótműsor.
Legújabb harctéri felvételek.
Rendes helyárák.
2 előadás fél 7 és 9 órákor.

HIRDETÉSEKET
olcsó
dijszabás mellett
felvesz
A KIADÓHIVATAL.
Szent István-tér, I. szám.

— Társadalmi, tudományos szemléink között a *Magyar Kultúra* az elsők között foglalt helyet. Havonként kétszer jelenik meg. Szerkesztőség: Budapest, VIII., Horánszky-utca 20. szám.

APRÓHIRDETÉSEK.

Tanulóknak jó házból való fiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz.

Szabas, varras és mintarajzolásban alapos oktatás nyerhető, Urbán Margit tanítézetében, Ybl Miklós-utca 14.

Ismét kapható a Kém című regény, Milliók-könyve, ugy mindennemű divatlapok Kaufmann Pál könyvkereskedésében Kossuth-u. 9.

Egy jozan, megbízható molnár-kocsis két lóhoz felvétetik, Kégl György-utca. 5.

Egy kétszobás lakás fürdőszobával, előszobával és villanyvilágítással azonnal, vagy májusra is kiadó. Alsókirálysor 1. sz. alatt.

Motoros szantogépek barmily javítását, felügyeletét, kezelését vagy jókarban tartását vállalja Kümmel Viktor, Székesfehérvár.

Takarmanycpa nagyobb mennyiségben eladó Felsőkirálysor 9. sz. alatt.

Egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik Vermes Prigyesnél.

Pénztárnoknő esti foglalkozásra felvétetik az Apolló színházban. Irásbeli ajánlatok az igazgatóság címére küldendők.

Nagyszemű ribiziket termő bokrok, bötermő málnatövek kitűnő fajta eperpalánták kaphatók Széchenyi-utca 26. sz.

Aki könnyen és sokat akar keresni, az legyen a Fejérmegyei Napló kiherdója.

Harmoniumot keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Egy ház szabadkézből eladó 2 rétt, egy a sziget alatt, a másik a pöntölei határon felül. Tudakozni Selyem-utca 43. sz. a.

Haszonterbe adatik 3 darab buza-föld és két kaszáló rét az 1916. gazdasági évi használatra kukorica termelésre tudakozni lehet Székesfehérvár, József-utca 3. szám alatt Almássy János zargondárnoknál.

Karpios munkákat, ujat és átdolgozást, szolid kiviteiben készít: Turner Imre karpios és díszítő Szent István-u. 3. sz.

Van szerencsém a negyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy tüzből horgonyzott mosóüstöket, bográcsokat, vasmoszarakat, zománczott lemezedényt, mindennemű vasszerszám és építkezési anyagot, Eternit palát, felsőgallai szenet, cementet, legjobb minőségű fedőlemezt, fagy ellenálló habarcsot a legolcsóbb árban és legjobb minőségben szállítom. Saját érdeke tehát mindenkinek, hogy szükséglete fedezése előtt dusan felszerelt raktáramat megtekintse.
Grósz Bernát, Rác-utca 5.
Telefonszám: 122.

Kiadó azonnal két udvari szoba hozzátartozókkal együtt Tobak-utca 17. sz. alatt. Tudakozódni lehet Háltér 19. sz. alatt, ahol egy magtár azonnal kiadó. Mindenféle használatú.

Házeladás. Kigyó-utca 23. számú ház szabad kézből eladó.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a rézüstök ideiglenes pótlására raktáron tartok égetett, horgonyzott mosóüstöket és vasbográcsokat mindenféle méretben, ugyszintén az ilyenmű dolgoknak cinezését is elvállalom.

Tisztelettel
Váli Ferenc
rézműves.
SIMOR-UTCA 1. SZ.
(Buzapiac.)

Általános Bank és Takarékpénztár Rt.
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös kamatozás mellett.
Váltókat leszámítol.
Értékpapirokat vesz és elad.
Sorsjegyeket csekély foglaló befizetése mellett elad s a határalék tetszés szerinti összegben törleszhető.
Kisorsolt sorsjegyeket és szelvényeket bevált.
Külföldi pénznemeket vesz és elad.
Tőzsdei megbízásokat pontosan teljesít.

Aki unatkozik, aki olvasni szeret, rendelje meg a két hetenként megjelenő **Milliók könyvét**. Számonként hához szállítva 24 fillér. Divatlapok is kaphatók. Kaufmann Pál könyvkereskedésében Kossuth-utca 9. sz.

Felhívás.

„A Székesfehérvári Kölcsonös Segélyző-Egylet”

az 1916-ik év kezdetével hat évre terjedő új évtársulatot alakít. Midőn erről a tisztelt közönséget értesíteni és ezen új — az egylet fennállása óta a 49-ik — évtársulatba való beiratkozásra felhívni szerencsénk van, egyuttal tisztelettel tudatjuk a következőket:

egy betét után hetenként

1 KORONA
fizetendő.

A hetibefizetések 1916. év jan. hó 3-án veszik kezdetüket. — Az új évtársulatnak tagjai lehetnek: a magyar szent korona országai területén lakó önjogú, vagyonukkal szabadon rendelkező egyének és testületek, úgy törvényes képviselő-bejelentése mellett kikorúak is.

Az alakuló évtársulatba belépni kívánók f. 1915. évi december hó 1-től kezdve a vasár- és ünnepnapokat kivéve, naponként délelőtt 9-től fél 12 óráig betétek jegyzése végett az egyleti helyiségben (Nagy Sándor-utca 8/a.) személyesen jelentkezhetnek.

Balrati díj fejében minden egy korona betét után két korona, az egyleti alapszabályokkal ellátott könyvecskeért pedig 20 fillér fizetendő.

Székesfehérvárott, 1915. évi november hó 30-án.

Pohlencz Alejos, Havranek József, főkönyvelő, elnök.

LEGDIVATOSABB
lányka és női filz és tollak, virágok és bárszony kalapformák. mindennemű díszek.
Nagy választék szőrmegarnitúrákban.
Bőrcomode és sarcipők. Katonai felszerelés kapható
Kováts Antalnál Székesfehérvár. Varosháztér. —

Értesítés! Van szerencsém a negyérdemű közönség tudomására hozni, hogy téglagyár-telepem egy modern berendezéssel
GŐZMALMOT
állítok fel, melyet a hó végével üzembe hozok. Az őrlésre szánt gabonát már e hó 25-től átveszem.
Jó és szolid kiszolgálásról a t. örökösözönséget előre is biztosíthatom. Szives pártfogást kérve, maradtam
k-váló tisztelettel
Eppinger Ignác
téglagyár- és gőzmalomtulajdonos.
Telefon 211.